

Sikker håndtering af kvæg Djursland Landboforening 19. juni 2018

Lidt om mig selv udd. landmand, driftsleder, LU, SEGES

Hvem er I, svin, kvæg, andet?

Det her kvarter: hvad, spørg, fortæl, del. Det er det vi husker og lærer af.

Kvæg 42% af ulykkerne sker ved flytning og håndtering

Svin 27% af ulykkerne sker ved flytning og håndtering

1. Instruktion og oplæring

Vær tydelig om forventningerne til medarbejdere

Tal om de gode rutiner: gå roligt og pres ikke dyrene for hårdt, hav god tid. Følg dyrenes tempo. Pressede dyr er utilregnelige.

Tyren og ornen er ikke kæledyr, de skal respektere jer.

2. Syn planche

Syn:

Kvæg: øjne sidder lidt ude på siden, blind vinkel bagved 30 grader, kik-kertsyn, kan ikke vurdere højdeforskelle, ujævnheder, farveforskelle mv.

Svin: øjne sidder lidt mere foran, de ser bedre end køer, men kan reagere på samme måde overfor ujævnheder mv. svin har også en blind vinkel bagved.

Udnyt at dyr søger mod lys

Kan den blinde vinkel bruges til noget? Få dyret til at dreje sig rundt efter dig. Urolig hvis den ikke kan dreje sig og se hvad der foregår bagved.

Gør opmærksom på dig selv, så dyrene ikke bliver forskrækkede og sparker ud (køer), hvis de bliver nervøse, bak lidt tilbage

I hvilken situation arbejder vi altid bag koen, hvor den ikke kan se os?
malkning

Larm bør undgås, ingen dyr kan lide larm og de har svært ved at vurdere hvor den kommer fra

3. Nervøsitet **Planche**

Hvordan ser man om et dyr er nervøst?

Rejser sig, ører stritter, det hvide i øjnene, brøler/skriger, gøder, stepper.

4. Aggressivitet

Hvordan ser man om en ko/tyr er aggressiv?

Vender siden til, sænker hovedet, mulen trukket ind, ene øje fokuserer, stød og kast med hovedet, skraber i jorden.

Løb ikke væk, men bak uden øjenkontakt

5. Nykælvere kan være aggressive, frasortering af ko før kalv, fiksering vær forsigtig

6. Flytning af dyr **Planche**

Hvad er ligevægtpunktet? Ud for koens skulder, kan du styre den frem, tilbage til siden

Hvad er flugtafstand? Behørig afstand, det varierer fra dyr til dyr, mærk dig frem og udnyt den.

Sørg for dyrene kan se dig

Lad dem gå i deres tempo

Udnyt deres instinkt, de vil gerne følges

7. Sikkerhed fremfor hurtighed

Sådan holder du dyrene i ro

Daglig rolig kontakt, det lyder måske lidt skørt og tidskrævende, men det er en god investering senere.

Hvis dyrene er trygge er der mindre risiko for skade

8. Indretning af stalde vær opmærksom på:

Drivgange

Behandling af kvæg hav mulighed for gode forhold

Flugtveje

Skridsikert gulv

Fikseringsmuligheder, fanggitter

Ujævnheder og niveauforskelle

Reflekser og lysindfald
Ting og sager på gangene
Genstande der rager ud
Spar ikke sikkerhedsforanstaltningerne væk

9. De typiske ulykker

Svin: klemning, bid, løbet ned

Kvæg: Klemning, stangning, løbet ned

10. opsummering:

Kend dyrenes adfærd

Indret stalden hensigtsmæssigt

Instruktion

Tag dig tid

Udnyt ligevægtspunktet

11. Jeres egne eksempler/fortællinger

12. Kursus Sophie Skjern i morgen og Næstved fredag

13. Se mere her landbrugogsikkerhed.dk, agrisafety, safetyonthefarm